

MÉREGTELENÍTŐ

2017.01.szám

KEDVES OLVASÓ!

Gondolom, már megszoktad, hogy 2017-et írunk!

Érdekelne, hogy teltek a 2016. év utolsó napjai - az ÜNNEP napjai?

Vegyült-e némi meghatottság, mondhatnám áhítat karácsony-esti perceidbe?

Volt-e társad, akivel megoszd ezeket az érzéseket?

Láttál-e csillogó gyerekszemeket a fenyőfa gyertyáinak fényében?

Eltaláltad-e, mit hozzon az angyalka a kicsiknek, vagy nagyoknak, no és az öregeknek?

És elhatározta-e, hogy jövő Adventben biztosan nem a munkára, hanem csak a lényegre figyelsz?

S végül: közelebb jött-e Hozzád a LÉNYEG? Van-e a szívedben Béke, Reménykedés, Bizalom?

Kívánom, ne feledd el azokat a ritka pillanatok, melyek az Örökkévaló üzeneteként érkeztek el Hozzád!

Ebben a januári újságban még sok karácsonyról szóló téma van, ezek a „földrengésem” utórezgései.

Ugyanis ezen a Karácsonyon eddig nem ismert mélységben érintett meg a 2000 évvel ezelőtti esemény: a láthatatlan, a Mindenséget Teremtő Isten irántunk való szeretetében emberré lett. Mindörökre elvállalta az EMBER SORSÁT. Ő, az Isten Fia. Istenember lett. Ez hát a Lényeg, a fenyő és az ajándék-örület sokadlagos.

Ez olyan megrendültséget okozott bennem, mintha a Földet eltalálná egy aszteroida – az egész élményemet ugyanis egy csillagászati tudományos film indította el, melyet a Spektrum TV-ben láttam. A csillagok születéséről, haláláról szóló film az Univerzum mérhetetlen távolságát, végtelenségét, hidegségét, Isten felfoghatatlan nagyságát közvetítette számomra. Akkor a „világmindenségben magára maradt atom nyomorát” éreztem át (Teilhard de Chardin után szabadon). Kimondhatatlanul nehéz érzés volt. S akkor esett le a hatalmas rengést okozó élmény a tudatom közepébe: hát ezért jött el Isten a földre, ezért egy kisgyerek sorsában-képében, hogy soha többé ne kelljen Tőle félni! Hogy szeretetre gyulladjon iránta minden szív. Hogy mindenki csak viszonszeretni akarja! Mert Ő csak szereti az embert, akit alkotott.

Azóta ízlelgetem az élményemet, s persze azonnal találtam hasonló gondolatokat közlő írásokat. Ha kíváncsi vagy hát az én idei karácsonyomra – amit mellesleg influenzában szenvedve töltöttem – nos, akkor olvasd jó szívvel az alábbi sorokat!

Nagy szeretettel kívánok Neked hasonló jelentőségű Aha-élményt, és a szív békéjében eltöltött Újesztendőt! P-M.

Karl Rahner: A csönd válasza

Levél barátomnak

Karácsony... Szinte lemondóan mondjuk ki ezt a szót, mert kérdés, hogy egyáltalán meg tudjuk-e magyarázni a mai világban, mit is jelent a karácsony ünneplése. Egyértelmű, hogy ez az ünnep nem a karácsonyfáról, az ajándékokról, a meghitt otthonról és a többi megható hagyományról szól, amelyekre inkább kételkedve tekintünk. De mi lehet a valódi tartalma?

Kedves barátom, próbálok ehhez némi útmutatást adni.

Az élet nagy tapasztalatait a sors hozza, Isten és az ő kegyelme ajándékként kapjuk, leginkább azonban csak azok részesülnek bennük, akik nyitottak a befogadásukra. Különben előfordulhat, hogy a csillag megjelenik életünk egén, de vakságunkban nem vesszük észre. A bölcsesség, a művészet és a szeretet legfontosabb pillanataira egész emberségünkkel, testünkkel, lelkünkkel kell felkészülnünk - hasonlóképp üdvösségünk ünnepének nagy napjaira is. Ne hagyd hát a véletlenre, ne kényszeredetten, egykedvűen sétálj bele. Készülj fel, akarj felkészülni! - ez az első lépés.

A második: vedd a bátorságot, hogy egyedül légy. Csak ha ezt valóban megteszed, ha keresztényi odaadással teszed meg, akkor remélheted, hogy karácsonyi szívet: szelíd, türelmes, bátor, csendes, gyöngéd szívet ajándékozhat azoknak, akiket szeretni szeretnél... Mindenekelőtt tehát legyél egy kicsit magadban... Várj, figyelj befelé, ne számíts különleges élményre... Némán hagyd, hogy megérkezz önmagadba. Lehet, hogy nagyon elkeseledsz. Lehet, hogy ráeszmélsz, mennyire távol állnak tőled azok, akikkel nap mint nap találkozol, akikkel a szeretet elvileg összeköt. Lehet, hogy nem érzel mást, csak félelmes ürességet és halálos csöndet. Tarts ki, meg fogod látni, hogy mindazt, ami egy ilyen csöndben megjelenik, névtelen távolság övezi, mintha maga az üresség venné körül. Még ne mondd, hogy ez Isten! Ez az úr még csak utalás Istenre, és névtelenségében, határtalanságában azt sejteti, hogy Isten egészen más, nem illeszthető be azoknak a dolgoknak a sorába, amelyek egyébként körülvesznek bennünket a világban... Ez azonban még csak a kezdet, karácsonyod előkészítése. Ha kitartasz a csöndedben, és engeded, hogy Isten hallgatása szóljon hozzád, csöndje kétféleképp érint meg: a halál félelmében, és ugyanakkor a végtelenség ígéretében, amely áldón közelít hozzád. E kettő oly közeli és hasonló egymáshoz, hogy magunktól e távoli, mégis oly közeli végtelenséget nem tudjuk értelmezni. De éppen ebben a félelmetességben tanuljuk önmagunk helyes megértését, és a félelmetesség édes titkának elfogadását. Pontosan ez a karácsony üzenete: Isten valóban közel van hozzád ott, ahol vagy, ha nyitott vagy erre a végtelenre. Ekkor ugyanis Isten távolsága egyúttal az ő közelsége is, felfoghatatlan, mindent átható közelség...

Bízz ebben a közelségben, nem üresség vesz körül. Engedd el, és megtalálod. Add fel, és gazdaggá válsz... a végtelenség került közel hozzád. Belső tapasztalatodat ilyen ünnepként lásd: mint az öröklétnek az időbe, a végtelennek a végesbe történő isteni alászállását, Isten nászát teremtésével.

Ilyen ünnep történik benned - a teológusok ezt nevezik száraz fogalmaikkal kegyelemnek...

Csak a szívnek e tapasztalata segít helyesen értelmeznünk karácsony hitbeli üzenetét: azt, hogy Isten emberré lett. Olyan könnyedén kimondjuk ezeket a szavakat. Úgy képzeljük el a megtestesülést, mintha Isten álruhába öltözne, de alapjában véve megmaradna pusztán Istennek, és nem lehet tudni, hogy valóban ott van-e, ahol mi vagyunk. Isten emberré lett - ez nem jelenti azt, hogy már nincs dicsőségének határtalan teljességében. És nem jelenti azt, hogy embersége nem tartozik egészen hozzá, hanem csak felvette, és hogy ez róla tulajdonképpen semmit sem mond, csak rólunk, emberekről szól. Isten valóban ember, és ez a tény Istenről is szól.

Isten emberségét nem szabad Isten istenségével teljesen egyenlővé tenni - és nem szabad, mint önmagába folytonosan visszatérőt csupán Isten mellé helyezni, egy üres "és" szócskával összekötve. Amikor Isten az emberi oldalát mutatja, akkor is, minden esetben, úgy közeledik hozzánk, hogy ő maga van itt. Mivel mi az istenséget és az emberséget az Atya testté lett Igejében csupán egymás mellé helyezzük, ahelyett, hogy felfognánk: e kettő ugyanabból az egyetlen alapból ered, mindig fennáll a veszélye annak, hogy nem találunk rá arra a pontra, ahol karácsony boldog titka a mi önmagán túlmutató létünkben belép életünkbe és történelmünkbe mint a mi üdvösségünk. Ne feledd azt sem, hogy Jézus, hitünk tanúsága szerint, valódi ember: olyan, mint te vagy én. Véges, szabad, létének felfoghatatlan titkát engedelmesen elfogadó ember, akinek válaszolnia kell és válaszol, akit kérdeznek, és aki meghallja azt a kérdést, amely végtelen, és csak a szívnek abban a végső tettében kap választ, ahol szeretetben és engedelmesen kiszolgáltatja magát a félelmetes Titoknak, egy olyan tettben, amelyben a befogadás magának a befogadottnak az erejében történik.

Ez tehát Ő, akinek a születését meg szeretnéd ünnepelni. És mivel ő emberként tette, te is merhetsz hasonlóan cselekedni: a Felfoghatatlant csöndben és hittel Atyának szólítani, nem úgy fogadni, mint halált hozó távolságot és emberi száználmasságunkat elítélő bírót, hanem mint mérhetetlen, megbocsájtó közelséget. Hiszen Ő Isten és ember, egyszerre ima, ajándék, elfogadás, hívás és válasz. Jó volna tehát, ha szívünk tapasztalatát felidéz-nénk, hogy boldog sejtésünk lehessen arról, mit jelent az, hogy az örök Isten emberré lett. Jó volna, ha ez olyan csöndben történne, amelyben egyedül vagyunk, tudatosan, magunkban. Ez a csönd a végtelen ember léttapasztalata, amely csak azáltal valósulhat meg, hogy Isten lett emberré. Ha másként tapasztalhatnánk meg önmagunkat, Isten nem született volna meg emberként. Ha a félelmetes némaságot úgy értjük, mint távoli, mégis mindent átjáró közelség, oltalmat adó bensőségesség, amely körülvesz bennünket, gyöngéd szeretet, amelyben nincs fenntartás; ha van bátorságunk önmagunkat így érteni, akkor éltük meg karácsony ünnepének kegyelmi tapasztalatát a hitben. Ez a tapasztalat nagyon egyszerű, de ez az a béke, amelyet Isten szeretetében a jószándékú embereknek megígért.

(ford. Somfai Boglárka)

Ne féljete! Örüljete!

Nem tudok szabadulni attól a gondolattól, amit nemrégiben hallottam egy tudományos előadásban: az emberiség mai létszámát figyelembe véve Európa és benne hazánk is, a népek jóléti rangsorában a felső régióban van. A hét és fél milliárd lakos közül talán a felső egy milliárdban vagyunk. Ez azt jelenti, hogy hat és fél milliárd ember nálunk rosszabb körülmények között él. Ugyanakkor nem értem, hogy egy másik felmérés szerint népünk a legelégedetlenebb, legpesszimistább régióba sorolható. Hogy van ez?

Bármerre járok az országban, mindenütt gyönyörű táj fogad. Dunakanyar, Balaton, az Alföld, a Tiszatáj, a Mátra, Zemplén, a Mecsek, a Bakony. Megművelve a földek, roskadásig az üzletek polcai, kivilágított utcák, gyönyörű vonatok, autópályák, káprázatos Budapest... Mi lehet a magyarázata annak, hogy értelmes emberek is elégedetlenek, nyugati béreket emlegetnek, a fiatalok, szakemberek külföldre mennek a több pénzért?

Karácsonyi ajándékként emelték a béreket, a nyugdíjakat, csökkentették a járulékokat. Mi lenne elég? Ilyenkor mindig felteszem a kérdést: mitől várjuk a boldogságunkat? Mikor leszünk megelégedettek?

Évről évre megérint bennünket valami titkos érzés. Karácsony? Ünnepe? Aggódva látom, hogy ilyenkor is a vásárlás kerül a tudatunk központjába. Mindenütt a reklámok, az áruházak forgataga jön szembe velem.

Filozofikus gondolatok jutnak eszembe: amit egy éven át nem vettem a kezembe, arra valóban szükségem van? Miért is veszek valamit?

A napokban Pesten lomtanitást láttam. A házak előtt kirakva a sok feleslegessé vált dolog. Előbb-utóbb minden feleslegessé válik.

Valami nem hagy nyugodni. Éppen azt nem értjük meg, amit ünnepelni szeretnénk? A betlehemi történetet nem lehet másként érteni: a Végtelenül Gazdag önként szegénnyé válik, hogy ráirányítsa a figyelmet arra, ami nem pénzben mérhető: a Gyermeke, az Anya, Apa, a pásztor-barátok, a látogatók. Az emberi kapcsolatok, a féltés, a mosoly, a gondoskodás, a részvét, az ének, a béke, a megelégedettség, az öröm, a játék, az érdek nélküli együttlét. Azt szokták mondani, hogy a dolgok fejben dőlnek el. Én azt mondom: a hitben. Kimondani naponta, hogy köszönöm Istenem az életet, a fényt, a napsütést, a friss levegőt, a kenyeret, a pohár bort, az egészséget, a munkát, a pihenést. Kimondani őszintén, hálával, hogy mindez elég nekem. És észrevenni, hogy adhatok én is. Önként, önzetlenül valakinek mindig.

Ameddig csak gyűjtünk, a mindig többet, a soha-nem eleget, addig csodálkozunk, hogy félünk? Pesszimisták vagyunk? Karácsonykor gyakran jut eszembe Assisi Szent Ferenc. A gazdag, elkényeztetett fiú. Betlehemben találta meg ő is a szabadság örömét.

Ne féljete! Adja az Úristen a szabadság ízét, a telhetetlenség rabságából való szabadulást, a félelem nélküli örömet. Ezt kérem én is karácsonyi imámban, hogy hinni tudjak, hinni merjek a szeretet félelem nélküli örömeiben. Ezt kívánom Mindenkinek! Áldott ünnepet! Áldott Karácsonyt!

Dr. Beer Miklós

Takáts Gyula: Ünnepek táján

**Mily szörnyű már ez ünnep énnekem.
Merengni orgonán és éneken.
A gyertyákon, vastag miséző pompán,
s a titkaik előtt csak állni bambán.**

**Igy állok én e dús jelek előtt.
Fényük, mint árnyék, úgy takarja Őt.
A bárány és a pásztor égi képe
halványul bennem és bomlik a béke.**

**Uram, nézz rám, hitetlen nem vagyok,
de terhesek e pompás asztalok!
A zaj s a telt gyomor a földre húznak,
házad s házunk olyan, mint földi úrnak.**

**Adj békét és nagy csöndes perceket!
Az égi tón villantsd meg képedet,
s ki hozzád egyre törtetek titokba,
jó ösztönt rejts e zörgőcsontú tokba!**

**Vess innen ki! A nyáj, az bamba nép,
kolomp kell néki és egyszerre lép.
Vess engem kétség és sívó vidékre,
magam tépve jöjjek mannád ízére!**

**Nem látlak még, de sejtelek talán.
Bolyongsz lelkem homályos ablakán.
Hét menny és minden téged rejtegetnek.
Gyémántszemet tűzzél e képzeletnek!**

**Fiad, ki földön járt: itt él ma is!
De arcodról a piktorkép hamis.
Mindenség Atyja! Tégedet kereslek,
ki lelke vagy földnek, víznek, egeknek.**

**Csak el ne hagyj! Gyötörd, mint rossz szirén
szívem hajóját kétségek vizén,
s ki önmagammal érted küzdök egyre,
méltó leszek majd egykor tán kegyedre...**

Nemes Nagy Ágnes: Karácsony

Fehér föld, szürke ég, a láthatáron
narancsszín fények égtek hűvösen.
Pár varjú szállt fejem felett kerengve
s el nem repültek volna úzve sem.

Csak álltam szürkén, szürke ég alatt.
-S egyszerre, mint gyors, villanó varázs
egy kicsi szó hullott elém: karácsony,
mint koldus kézbe illatos kalács.

Csodáltam. És a számon hála buggyant,
nem láttam többet kósza varjakat:
olyan szelíd volt, mint a gyermek álma,
s olyan meleg volt, mint a nyári nap.

Boldog Újévet

- mondjuk ezekben a napokban boltban, utcán, munkahelyen, lakóhelyünkön. De ki mit ért ezen? És hogy lehet megvalósítani? Vagy csak úgy megkapjuk, ha kérjük? Kitől? Vagy tehetünk érte? És mit tehetünk? Számptalan kérdés. Én úgy mondom ezt a köszöntést, hogy magamban eldöntöttem, mit kívánok ezzel mindenkinek. Mert ugyanazt kívánom felnőtteknek, gyerekeknek, öregeknek, fiatalnak. Ha nem is Bort, Búzá, Békességet – de ha nagyon meggondolom, majdnem ezt.

Hisz mindenkinek szüksége van derűre, öröme, vígságra, egy kis oldottságra. Hisz elég nehéz az Élet, nem? Legyen hát finom Borunk! A Búza az Élet, az Étel, a jólét, a finom falatok, a biztonságos Otthon.

A Békesség? Kezdjük kívülről! Béke a világban, aztán a köröttünk lévő életben, kis hazánkban, majd befelé: a családukbán, a társuinkkal, gyermekeuinkkel. S végül, de ez a legfontosabb: Béke a szívükbén! Béke a lelkiismeretükbél, Békesség Istennel.

Ezt kívánom hát Neked is, Olvasó! Kérlek, higgy benne, és tegyél érte!!!

Kányádi Sándor: Ballag már

Ballag már az esztendő,
vissza-visszanézve,
nyomában az öccse jó,
vígán füttyörészve.

Beéri az öreget
s válláról a terhet
legényesen leveszi,
pedig még csak gyermek.

Lépegetnek szótlanul
s mikor éjféel eljő,
férfiasan kezét fog
Múlttal a Jövendő.

Márai Sándor: Monológ

Akarok még hinni az életében
s a mások életében - akarom,
hogy izmos és erős legyen karom
s földaloljak egy lobogó „igen”-ben.

Mert megbocsátottam mindenkinek
s szeretném, hogy nekem is meg-
bocsásson,
ki tettenért a pózon és csaláson

és ne vádoljon többé senki meg.

A múltat én elhordozom magammal
új életemre, mint zsákját a vándor:
hogy éltem egyszer én, Márai
Sándor,

S emlékeimmal elmotozva élnék,
mert amit érdemeltem, rám talált:
kaptam egy életet és egy halált

Eugène Guillevic: Ars Poetica

Nem önmagamért szólok én,
Nem a magam nevében,
Nem énrólam szól a mese.
Mi vagyok én?
Egy csepp élet, halomnyi gőg.
Mindenért szólok, ami van,
Minden formátlan és minden formás nevében,
Arról, aminek súlya van
És arról, ami súlytalan.
Tudom én, hogy minden körös-körül
Messzebb menne és többet élne
És szebben halna meg, ha már
M meghalni kell.
Ne higgyétek, hogy Guillevic
Szava és hangja szól tibennetek.
A jövőbe tartó jelen szavát,
Azt lopja ő a bőrötök alá.

Szabó Magda: Január

A tó beállt, a tó türelmes,
bólint, ha a tél szól neki,
ám a patak nem engedelmes,
az fut, ha a fagy kergeti,
s mikor fehér inát harapják
a jég fogai, felkiált;
visszarengik ringó haragját
az aranyszemű vadlibák.

A hegy alját levágta a
köd fodros szélű kése: csak
a csúcs beszédes vonala,
a vár falai látszanak,

a pára tartja tenyerén,
a semmin ül a csúcs, a rom,
egy felleg kusza szövetén,
laza pára-boltozaton.

Minden fehér, csakhogy törékeny,
kemény fehér ez, nem puha.
Karját lóbálja a fenyéren
egy állig üveg körtefa.
A fia is, egy csepp bokor,
színjátészó, szúk üvegzekében,
ott cseng, nevetgél, ott guggol,
és térdét öleli a szélben

Csukás István: Januári hó hull,

Januári hó hull, fehér lesz minden,
tisztá lapot nyit az új év.

Mit írunk rá? Itt a nagy lehetőség,
egy pillanatra költő lesz mindenki,
a hóra íródik a közös költemény!
Áhítattal figyelem, mint jó kolléga,
s igazán csak egy kicsit vagyok irigy.

A rigó menekülő csillagokat ír,
zaklatott ritmusa kihagyó szívverés,
a macska talpa sötéten pontozza
a sorvégeket, pont, pont, pont, lehet tűnődni,
lehet borzongani, hogy semmi se változott,
s hogy erről sohasem a vers tehet.

De bosszúsan eltörli e sorokat az ég,
belepi hóval, s rábólint a bennünk
lapító, mi is? Talán a remény,
vagyis az az összevissza fércelt szövevény,
hogy mindenáron élni akarunk,
ha lehet, persze büszkén, önérzetesen,
ha nem, hát valahogy, s mohón
várjuk-olvassuk a biztatást, íme,
szánkó siklik gyerek-fenek alatt,
muzsika szól: vidám kacagás,
röpítik hegyen-völgyön a kottavonalak,
ez igen, ez szép, e végtelenbe-utazás!

Meg is állhatunk e derűs képnél,
de hull a hó s belepi puhán ezt is,
kell a hely, mert még sok az írnivaló,
el lehet merengeni ezen is, de már
nem bírom tovább, viszket bennem a költő,
öltözöm és sétálok egy verssorra valót!

Hol van Nicaragua?

Ajánlom e néhány gondolatot egy barátomnak, aki sok pofont kapott mostanában, s azt hiszi, hogy összedőlt a világ, pánikba esett, menekülne bárhova, akárhova ki ebből a romlott világból, ahogy ő mondja, **Nicaraguába**. Megvilágosodni bárhol lehet! Szerintem "Nicaragua" ott van a természetben. A hegyeken, ahol sok a fa, és jó a levegő. Semmiképpen sem eldugott tiroli villára gondolok, színes televízióval s szaunával. Nem, van itt egy elhagyott bánya Kismuncselen, Dévától 28 km-re. Négyszáz bányász dolgozott ebben az ón- és rézérc-bányában fent a hegyek tetején. A bányát két éve bezárták, s aki tehette, otthagya a náddal és kátránypapírral fődött barakkokat. Sok az összedőlt üres barakk, de vannak még vagy harmincan-negyvenen, akik ott laknak. Egyfelől a csodaszép természet, másfelől a feltépett föld, elvázott családok, emberek. Ott megvilágosodhatsz, ott megtalálhatod Nicaraguát.

Helyedben egy hálósákkal, s néhány kenyérral kimennék oda, ahol megállt az élet. Az idióta kis gyermekekkel elmennék málnát szedni, gombászni. Megtanulnék kosarat, seprűt kötni Mariska nénitől, aki pont olyan fehér ember, mint mi, csak nincs senkije, és 160 000 lej segélyből kellene megélnie. De ez lehetetlen, és ő tudatosan készül az éhhalálra.

Megismerkedhetsz Annamáriával, akinek nincs se apja, se anyja, akit a testvére nevelt fel, és 15 évesen szülte az első gyermekét egy részeges bányásznak, akivel egy olyan viskóban lakott évekig, melybe esténként beengedték az állatokat is. Most sok az üres lakás és máshol laknak, de a férje ugyanúgy veri őt is az ostorral, mint az állatokat. Elbeszélgethettek arról, hogy az anyósa hogyan örült meg, és futott meztelenül a földeken, míg meg nem halt. De azt is megbeszélheted vele, hogy valóban medve ette-e meg a négyéves kisfiút az erdőben, vagy talán a kutyák? Ő még nincs húszéves, de két gyermekével már olyan sokat élt, mint más száz év alatt.

Szintén itt lakik egy vénséges nagymamával négy idióta gyermek egy kimondhatatlanul koszos házban. Fogycukrosak, de az élet titkairól mesélni tudnak, hisz hosszan nézték, ahogy a nagyapjuk a fájdalomba beleőrült és behalt. Kezdetben csak egy seb volt a lábán, elkezdett üszkösödni, s ahogyan teltek a hetek, a férfinak fekete lett térdtől lefelé a lába és nagyon bűdös. Feküdt, a lábát lógatva és üvöltött, akkor már a szeméből nem nézett senki vissza. Másnap behalt abba a karcolásba, amelyet felétek egy kis sebfőző vízzel és ragtapasszal elintéztek.

De szóba állhatsz egy tizenhárom gyerekes anyával, aki most vesztette el a legnagyobb fiát, az egyetlen, aki munkába állt, és dolgozott. A férjénél van a bánya kulcsa, ott tartják a kredencben egy cukros dobozban. Elkérheted, és lemehetsz az aknához. Minden ott van, a csillék, a csillékben az érc, a munkavédelmi sisakok, minden, mintha csak most hagyták volna félbe a hajtást a bányászok. Csak a hozzáértő szemek látják, hogy itt meghalt minden.

Először **mellbe fog vágni mindaz, amit látsz, hallasz**. Lehet, hogy sírni fogsz és átkozni ezt a világot, melyben jól fésült alakok 300 DEM-t adnak egy

kutyáért, de egy nyomorult gyermeknek meg kell éljen havi 10 DEM segélyből. Nem érted, hogy lehet az, hogy ezeket az embereket a társadalom kivitte a hegyekbe kommunizmust építeni, s most annyi pénzt sem ad, hogy napi fél kenyérre jusson, nem beszélve húsról, buszjegyről, villanyszámláról, orvosságról. Ezeket az embereket egy örült eszme, a kommunizmus felsodorta a hegy tetejére, s mint az elhaló hullám lerakta, otthagya őket. Rájössz, hogy még léteznek a régi rendszer kényszerlakhelyre ítéltejei, de ezeket már nem fegyveres örök, hanem a mérhetetlen szegénység, a nyomor s ennek a gyermeke, a fogyatékos meg az emberek közönye tartja fogva. Nagyon furcsa ötleteid lesznek. Lefekvés előtt azon fogsz gondolkodni, hogy rablóbandává kellene átszervezni ezeket az embereket. Magad is csodálsz, hogyan önt el a gyűlölet, és felfedezed magadban az anarchistát. Hangosan kimondod, hogy nem érdemi meg az életet az a társadalom, melyben a kutya több húst eszik meg egyszerre, mint egy gyermek egész hónapban. Fel kell robbantani, szét kell rúgni mindent. Félelmetes erők szabadulhatnak fel benned.

Ne siess, ne kapkodj, ne dönts, **próbálj meg nagyon nyitott lenni**. Másnap sétálj nagyot a természetben, nézd a fákat, a felhőket, a madarakat. Közben sírhatsz, káromkodhatsz, imádkozhatsz. A fontos az, hogy dőljenek le a falaid. Omolj össze. Engedd be az életedbe mindazt, ami körülvesz. Ne te légy, aki belép hozzájuk. Ne csinálj semmit. Ne szervezd, ne formáld ezt a világot. Nicaraguában nem formálunk, hanem formálódunk, nem tanítunk, hanem tanulunk. Nem adunk, hanem kapunk. Neked **előbb meg kell világosodj, hogy magad is árasztani tudd a fényt**.

Vedd észre, hogy a sötét nem valami, nem lehet ütni, vágni, törni. A sötét egyszerűen a fény hiánya. Nem kell harcolni a sötétség ellen, nem lehet erővel összetörni és kilapátolni.

Csodálkozz rá a Napra, mely megjelenik, és körülötted minden formát, életet kap. Mindez olyan egyszerű, de át kell élned. Úgy dél felé edd meg a száraz kenyered. Lassan, komótosan harapj, ügyelj, hogy egyetlen morzsa se hulljon a földre. Csodálkozz el azon, hogy tud ilyen finom lenni az üres kenyér. Ne siess, keress egy forrást, add meg a módját, ereszkedj térdre, érintsd szádat a forrás vizéhez, mintha csókolóznál, és csak aztán igyál. **Érezd, hogy átjár a kristálytisza hegyi forrás vize. Eggyé válsz a földdel, beléd hatol az élet**.

Csodáld a fekete földet, mely kenyeret, vizet fakaszt magából a napfény mosolyától. Nézd a forrást, nézd a sarat a forrás fenekén, lásd, fogd meg a kezedd. Hunyd be a szemed, és érezd a fényt, a meleget, mely kenyeret, vizet fakaszt. Ahogy te dalra, sírásra, a sáros föld kenyérre és vízre fakad. Menj tovább. Talán megérted, hogy te is ez vagy, egy marék por. Ha valahonnan fentről rád hull egy végtelenül tiszta és szent fény, te is képes leszel néhány magot befogadni, és kenyeret adni, forrássá válni. Mindez végtelenül tiszta és egyszerű: láss, higgy és szeress! Föld, fény, élet: ez vagy te, csoda. Talán ha ugyanott ülve megvárod a naplementét, még jobban megérted ezt a titkot. Látod, hogy elfogy a fény, és megjelenik az árnyék, a

homály, a sötétség. Minden elveszti a színét, majd lassan a formáját, alakját, végül a csillagtalan éjben egyszerűen eltűnik.

Mit érzel? Próbáld mindezt befogadni. Az idő nem fontos, ne sajnáld a napokat. Amint az ünnepi ebédhez a szakácsnő sok-sok mindent belevág egy nagy fazékba, te is fogadj be mindent Nicaraguában. Hordozd saját magad és mások fájdalmát, a titkokat, melyek körülvesznek, a darazsat, a pillangót, mely rád száll, majd továbillen. Csodálkozz rá a báránnyelzőre. Oly csodaszép, de elnehezül, és földre hull. Árad a víz le a Föld gyomrába, hogy majd forrásban, kútban, virágok szirmában, hegyre kapaszkodó emberek homlokán megszülessen, és újból égbe ragadtasson a napsugárban. Gondolataid minden lépésénél újabb csoda vár: csak az a vízcsepp tud repülni, égbe emelkedni, mindent tisztán látni, amelyik megfürdik a fényben, melyet a napfény magával ragad. S az elpárolgott, fölröppent víz minden szennyet maga mögött hagy.

Ne siess! Az eszmélés lassan, de biztosan, végtelen csendben, derűsen történik. Lassan lehiggadsz, megnyugszol. Kitisztulnak gondolataid, vágyaid, **előnt egy hatalmas béke. Megvilágosodsz.** Minden nagyon egyszerűvé, áttetszővé válik. Érezd, hogy minden, ami körülvesz, legbelső énednek rokona. Felsejlik Isten végtelen nyugodt keze vonása a világon. Mint felhővé szelídült tajték, onnan fentről mindent sokkal tisztábban fogsz látni. **Források fakadnak fel benned. Érezni fogod magadban az erőt,** mely most már nem magadért: értük, a világért fakad. Már nem harcolni akarsz, hanem teremteni. Nem gyűlölsz senkit és semmit, nem pusztítani akarsz, hanem segíteni, alkotni, életet adni, a beléd áramló fényt tovább engedni, árasztani. Nem érted, csak éled a csodát, ahogy belőled, a marék földből feltör az életadó kenyérmag s a forrás. Fürdesz egy végtelen tiszta fényben, melynek csak visszfénye a Nap. És érzed, hogy végtelenül jól van ez így, mert minden tetőről látni a napot. Hiszed, hogy **nemcsak része vagy a világnak, hanem partnere a mindenséget szeretetből szakadatlanul továbbteremtő Istennek.** Az Úrnak, aki számára sokkal fontosabb minden, mint számodra. **Ő meghalt ezért a világért.** Szelíden belesimulsz az Úr kezébe, a Jó Pásztor lábához kuporodsz. Érzed, hiszed, ha szólít, erőd lesz vezetni a nyáját, Teremtőd akarata szerint terelni a rád bízottakat.

Megérted, hogy vessző vagy a szőlőtőkén, s csodálsz a téged hordozó, neked életet adó tövet, mely alázattal átengedi a dicsőséget, a fürtök hordozásának örömét. Általad születik a nektár, de a tőke nélkül nincs benned élet. Jól van ez így! Minden helyre kerül, és már nem zavar semmi. Nem kapkodsz, hagyod, hogy öltöztessenek, felszereljenek. **Érzed a hegyeket mozgó erőket magadban,** tudod, hogy emberek fognak születni, talpra állni, gyógyulni szavadra. De még ez sem fontos. Semmi sem fontos, csak az a kapcsolat, mely, mint a Nap, lassan felkel és beragyogja világot. Élész, de már nem te élész, hanem Isten él általad. Hordozd a szentséget, az áldást, mert hordoz téged a Szentség és az Áldás.

Istennek társa vagy, **megvilágosodtál, ott vagy Nicaraguában.**

(Böjte Csaba testvér írta 2002-ben)

Egy magyar ember egy napja

Egy magyar ember elhatározza, hogy a mai napon csupa olyan dolgot vesz a kezébe, amit magyar feltalálóknak köszönhet az emberiség. Kezdetnek fogott egy golyóstollat (Bíró László, 1931), felírta, hogy Találékony magyarok, majd egy mágnessel feltette a hűtőgépre (Szilárd Leó 1929), utána gyufával (Irinyi János 1836) rágyújtott egy cigarettára, közben CD-t hallgatott, nézegette a hologramos matricát a borítón (Gábor Dénes, 1947), majd beszédett egy C-vitamint (Szentgyörgyi 1931). Eszébe jutott egy barátja, telefonált egyet a vezetékes telefonjáról (Puskás Tivadar 1878). Még volt egy kis ideje, ezért játszott egy kicsit a komputerén (Neumann János 1944), elmélázott, hogy mely rendszert használja, végül a Basic Computer mellett döntött (Kemény János 1964), és Excel táblázatba rendezte tennivalóit (Simonyi Károly 1974). Megnézett (volna) egy 3D-s filmet, de ezt még egy 3D-s szemüveggel (Rátai Dániel 2010) sem tudta megoldani. A kudarccal utánanézett egy bakelitlemezt a hagyományos lemezejátszójára (Goldmark Károly 1948), és bekapcsolta a tv-t is (Mihály Dénes, 1919). Látva, hogy éppen New Yorkot mutatják be, megörült, hogy színes tv-je van (Goldmark Károly, 1948). Nagyon tetszett neki a város, elsősorban a Centrál Park (Asbóth Sándor, ő készítette a város rendezési tervét is). Még megnézett egy tudományos filmet az űrkutatásról, ismét elcsodálkozott a holdautón (Pávlics Ferenc kb. 1960), majd még indulás előtt megpróbálta kirakni a Rubik kockát (Rubik Ernő 1976) Már semmi nem kötötte le, így elindult sétálni, és mivel a közeljövőben autót kívánt vásárolni, autokat nézegetett. Ezért magához vette automata fényképezőgépét (Mihályi József 1938), dilemmázott kicsit, hogy a régebbi típusú kontaktlencsét (Dallos József 1928) vagy lágy anyagú kontaktlencsét (Gyorffy István 1959) használja-e? Az első kocsi, ami megtetszett, egy Ford T-modell volt (Galamb József 1908,) aztán talált egy dízelmotoros BMW-t (Ansits Ferenc 1983), és megnézett magának egy Chevroletet is, amelynek automata sebesség váltója volt (Bíró László 1932). De hamar rájött, hogy marad neki a bicikli, hazamenve meg is nézte a pincében, hogy rendben van-e, főleg a dinamója (Jedlik Ányos 1861), majd ámulatosan nézte a szomszéd ház tetejére leszálló helikoptert (Asbóth Oszkár 1928). Ezt a tényt azon melegében elmesélte Pulitzer díjas (Pulitzer József 1917) újságíró barátjának, akivel egy múzeumban találkozott, ahol éppen bemutatták a fényáteresztő üvegbeton feltalálásnak fázisait (Losonczi Áron, 2001) - magát a betont nem tudták megnézni, mivel annak jogi hercehurcáit 13 év alatt nem sikerült befejezni. Mikor végre hazaért, már sötét volt, felkapcsolta, régmódi lévén, még kriptontöltésű lámpáját (Bródy Imre 1930), megivott egy pohár szódát (Jedlik Ányos 1840), és mivel megfájdult a feje, keresett egy gyógyszert is, a Bécsben vásárolt Kalmopyrint (Richter Gedeon 1912). Hogy az egész nap fáradozásait kipihenje, feltette a Kodály-módszer vívmányait világszerte elterjesztő (Kodály Zoltán 1929) Psalmus Hungaricumot.

Ladányi Mihály: Téli versek

I.

A vaksi délután tört bottal sétál,
leül mellém a parkban, mélyet szusszan.
Egy asszony hozzámdől a villamosban,
nyár-illata elszáll a megállónál.

A kocsma nyútt, varjútaposta tarló.
Poharakban savanyú est pezseg.
A kövér pénztárosnő rámdereng.
Az ember – mondja az írás – fázik, s gyarló.

Záróra jön, és ködtől csepegő fák
köhögve ácsorognak utcahosszat.
Tél van, s tán a darazsak is vacognak,
akik mézes nyaramat kirabolták.

II.

Fagyott tócsák között bukdácsol január
rossz autóbusza. Harmincegy ablakán túl
az év hadifoglyai, a csüggeteg fák
borotvátalanul, soványan ácsorognak.
...Tavaszz, találj rám,
legyen fölszag a szélben,
vakondtúrás a fűben!

Rügyezzenek ki ujjaimból
az elfagyott cirógatások!"

Hárs Ernő: A tél betűi

A havas táj óriási írka,
varjakkal és fákkal teleírva.

A betűk a fák fekete rajza,
s a varjak, mint pontok, ülnek rajta.

Minden napnak más a kézvonása,
a betűket szélvihar cibálja.

Felrepülnek a pontok időnként,
hol széjjelebb sodródnak, hol összébb.

Majd a végén károgva leszállnak,
új értelmet adva az írásnak.

Sorait a tél ekképpen rója,
s füttyül rá, hogy van-e olvasója.

Mikszáth Kálmán: A gyerekek világa (Rajzok a gyermekéletből)

A MIKULÁS BÁCSI

Bácsi bizony, de kinek? Mert a Mikulás úr nem ismer tréfát és nagy megkülönböztetéseket tesz a gyermekek között. Igazi Janus-fej, ugyanegy időben mosolyog az egyik arca az egyik gyerekekre s haragos a másik a másikra.

Mikulás bácsit szentnek festik a képeken. Glória is van a feje körül, és majdnem olyan nagy a szakálla, mint magának az Istenkének.

Nagy menyeei bot van a markában, amely ma ugyancsak vékony fegyver lenne, mióta a Chassepot-puskák fel vannak találva.

Hogy csacsin lovagol, az az akkori idők divatja. Ha Mikulás bácsi ma állandóan köztünk laknék, amilyen gazdag embert játszik a sok ajándékaival, bizonyosan ekvipázst tartana, s azt a halvány csacsit, amin ül, kineveztetné valahová - fogalmazónak.

Én különben, magunk közt legyen mondva, Mikulás urat tartom ugyan szentnek, de nem tartom valami nagy gentlemannek. Mert ő, akárhogy hímezzük-hámozzuk is a dolgot, nem egyéb, mint kém, közönséges kém akit karácsony előtt, mielőtt szétküldené ajándékait a Jézuska a gyerekek között, leküld a földre, hogy tudja meg, szimatolja ki, ki viseli magát jól, ki szófogadatlan és ki engedelmes?

Van a köpenyege alatt egy jegyzék-naptár (kapható Légrády testvéreknél, ára 1 frt 20 kr.), abba belejegyez, amit lát, hall, észrevesz, az apa, mama jóakaratú mentegetése nem ér semmit, mert a Mikulás ravasz ember, még a cselédek is kikérdezi. Sőt aztán az oktalán állatokat, a madarakat is, a füveket: neki ezek is felelgetnek, mert hát akármilyen, de mégis csak szent ő és tekintélyes nagy szakálla van.

Azért van a Jézuska olyan kitűnően informálva mindenről.

...Eddig is azonban másrésről nagy a gyanú - s erre még eddig rá nem jött senki -, hogy Mikulás úr nem olyan szemes és lelkiismeretes szent, aminőnek tudják. Nekem legalább sokszor megfordul fejemben az az eshetőség, hogy hátha az igazi Mikulás otthon heverész a mennyekben, valami paradicsomi fa alatt csibukozva s holmi ál-Mikulásokat küldözget szét maga helyett.

Mert nagyon furcsa az, hogy mikor a kis Emike Miklós estéjén bekukucskált az ablakon a mamácska szobájába, egy szakasztott olyan embert látott, mint a Mikulás. Rettenetes nagy szakálla volt és nagy bajusza, de a mellénye meg a nadrágja éppen olyan volt, mint a papáé. A Mikulás, aki toalett-tükör előtt állt, és a mamácska éppen akkor adta fel fejére az aranyos püspöki süveget. Csillagos palástja ott hevert a széken, s játékszerei oda voltak hanyva a padlóra. Soha annyi fényességet, annyi tömérdek kincset, mint ott akkor... Hanem hát csak nagyon furcsa dolog az, hogy a mama éppenséggel nem félt tőle - sőt még ő öltöztette.

Jaj, ha a papa megtudná, hogy az ő nadrágját és mellényét húzta fel! Hátha még azt tudná meg, hogy a mama szobájában vetkőzött! Mert a Mikulás is csak férfi, - ha szent is.

De ez mind csak semmi. Azt a ködöt, ami a Mikulás kiléte és foglalkozása körül lebeg, még jobban neveli a következő eset.

A sarki boltosék Klárikája meg a mi kis Juditunk jó barátnék. Hol Klárka jön el hozzánk uzsonnára, hol a mi Juditunk megy oda. Néha, mikor a boltos bácsinak, kit különben »Fekete Kutya«-nak hírnak az utcánkban, jó kedve van, beereszti a picinyeket a boltba. Abban a boltban pedig vannak játékszerek is. Tömérdek szép dolog egy rakáson s most karácsony előtt még szaporodott is. Van ott katona, ló, puska, kard, kis ház, vasút, apró edények, valóságos tündérország az ott együtt.

De semmi sem tetszett annyira Juditnak, mint egy picike bábu; szép kék szemecskéi voltak, gyönyörű fehér haja, mint a kender, hát még a ruhája milyen szép fekete szövetből. Otthon is emlegette.

A mama így szólt: - Kár, hogy nincs egy mustra a ruhájából, ha már olyan nagyon megtetszett... olyan ruhákat varrnék a bábuinak.

Judit mikor másodszor beosonhatott Klárikával a boltba, a kis ollócskával észrevétlenül mustrát nyírt a bábu ruhájából - s odaadta aztán otthon a mamának.

...Egy szó mint száz, azon a csodálatos estén, mikor a Mikulás megjelent rettenetes nagy botjával, görnyedezve az öregség súlya alatt, s egy ősz szakállú szolga hozta utána az ajándékokat, előbb megfenyegette vesszős seprőjével mind a gyerekeket s azután hátraszólt a szolgájához durván:

- Noé! Add ide a fekesteruhás bábut!

Átadta a bábut és a Mikulás odanyújtotta azt Juditnak. Judit, amint jól megnézte, észrevette rajta, hogy a ruhájából egy kis darabka el van nyírva. Ugyanaz a bábu volt, amelyet a boltban láttak. A gyerekek tanácsot ültek s kisütötték, hogy mégis lehetetlen hát, hogy Mikulás az égből hozná ajándékait: ott veszi ő is, ahol a többi ember, a piacon vagy a boltokban.

Judit ravasz kis gyermek, elment másnap a boltosékhoz és közönyös hangon kérdezte a bácsitól: - Nem emlékszik-e, ki vette meg a fekesteruhás babát?

- De bizony emlékszem. A Laci bácsi.

- A Laci bácsi? - kiáltott fel Judit csodálkozva. - A Laci bácsi, a papa barátja, aki hozzánk jár? Hát az volna a Mikulás? Lehetetlen, lehetetlen, hiszen az vékony fiatalember... No, itt valami nagy csalás van a dologban.

Főzik, találgatják, de bizony nem könnyű keresztüllátni a szövevényes történeten. Aztán úgyis elfoglalja csakhamar egyéb az elméjüket. Jön a fehér karácsony, jön maga a Jézuska. Az háttérbe szorít mindent, de mindent.

Még talán a disznópörkölés sem elég érdekes most.

Ki törődne a Mikulás dolgaival? Majd ki fogják találni máskor. Ki ám – csak-hogy akkor már nem fognak örülni neki, sem nem fognak rá neheztelni.

Adja Isten, hogy nagyon sokáig ki ne találják.

MIT HOZZON A JÉZUSKA?

Jön a Jézuska... még hat nap, még öt nap, még három nap. Hosszú idő! Nagyon hosszú... még az utolsó óra is rettenetesen hosszú... Még játékkal is nehéz eltölteni.

A kis Nelli alig tudja eltölteni; ezer meg ezer gondolat fordul meg a fejében, mit kérjen, mit várjon, mit óhajtson a Jézuskától. Bábuja, sípja, kis bögréi, bútorai, mindene van. Már a Mikulás tömérdeket hozott, hát ugyan még mi kellene?

A kis Laci már napok óta elmélázva járkal. Annak már bizonyosan van valami terve. De nem szól, magában tartja. Vilma is azonképp. Nos, Vilma már egy kicsit nagyleány is. Annak talán már nem is hoz a Jézuska semmit.

- Igaz-e, dada, hogy már a Jézuska nem hoz a nagyoknak semmit?

- Dehogynem; hoz az a nagyoknak is.

- Hát te mit kívánsz? Mondd meg!

A dada elneveti magát.

- Hoz az a nagyoknak is. Még én is várok valamit.

- Te dada, mondd meg nékem azt, amit óhajtasz! hátha valami nagyon szép, nagyon jó, s én is azt kérhetném akkor... mert semmi sem jut eszembe.

A dada ravaszul mosolygott és csak a fejét rázta, hogy nem mondhatja meg, s a kisasszonykának az ügysem kellene még. Így hát Nellike nem is tudta meg. Mi azonban tudjuk, de nehogy indiszkrécióval vádoljanak, inkább el se mondjuk, hogy a dada férjet várt.

Persze, persze az ilyen özvegyi házban el is kellene a férfi. Olyan árvák ebben a nagy kastélyban, mióta a nagyságos asszony özvegy... pedig annak már négy egész éve. Hát nem is volna bolondság, ha Jézuska így találná ki a módját. Hát az bizony még meg is eshetik.

Nellike még a parasztgyermekektől is tudakozódott odakünn. Egész nap lótot-futott a szent este előtt az udvaron az ő karikájával. Hiába dorgálták, hogy megfázik - meghal. De iszen, ha már idáig megélt, nem bolond, hogy meghaljon. A parasztgyerekeknek olyan bolondos kívánságaik voltak, amik nem érnek semmit. Az egyiknek mézeskalács kellett. Hiszen nem jó az! A másoknak alma, dió. No, ha csak azt akar hozni a Jézuska, azért inkább ne is fáradjon. A parasztgyermek sorsa sokkal könnyebb; ott kiteszik csizmáikat az ablakba s az Isten fia telerakja reggelig amivel ő akarja, de az úrigyerekek nehezebb, mert annak sok mindene lévén, nagyon nehéz eltalálni a Jézuskának, mivel töltse kedvét.

Nellike elindult, hogy Lacit keresi fel, de Laci bezárkózott egy szobába a Vilmával s ott súgtak-búgtak, míg aztán Laci leült az asztalhoz és levelet írt a Jézuskának.

Nellike bekéredzkedett, de a két nagyobbik testvérke így szólt:

- Nem ereszhetünk be. Itt nagyon komoly dologról folyik a szó. Ide be nem jöhetsz!

Nagyon haragos lett a kislány s hogy valahogy megbosszulja magát, be-szaladt inkább a mamához és elárulta:

- Mama, mama! Laci levelet ír a Jézuskának!

A mama aztán este gyertya-gyújtás előtt közrevette Lacikát, hogy mit írt a Jézusnak, de az, amilyen makacs fiú, sehogy sem vallotta ki.

Majd kivallja a Vilma, mert az is be van ártva a titokba.

Vilmát az ölébe ültette és úgy kérdezte ki.

- Valld meg, kis angyalkám, mit kértetek a Jézuskától?
- Nem; nem vallom be - szólt Vilma elpirulva.
- No, csak ki veled!
- Hát... hát...
- Ne habozz, no... mért titkolod el? A mamának meg muszáj mondani mindent.
- Hát, hát, azt írtuk a Jézuskának, hogy *küldjön nekünk egy papát.*
- Oh, ti bolondok! - szólt a »petite maman« lángba borult arccal és csókjaival árasztá el a hóbertos gyerekeket. - Majd adok én nektek ilyen ostobaságokra gondolni.
Pedig az nem volt éppen ostobaság. Mikor már eljött a várvavárt pillanat, bent a szobában, abban az igaziban, meggyújtották a karácsonyfa ezer fényét. S a gyerekek türelmetlenül gyűltek össze a benyílóban, a kulcslyukon is leselkedve, egyszer csak ott toppant az a bácsi, akitől a mama messze, a tengeren túlról leveleket szokott kapni, s azokat tízszer-hússzor is elolvasni egymás után s sóhajtani utánok.
Egyszóval, midőn a karácsonyfa kincsei, csecsebecsési rájok hullottak... már akkor félig-meddig minden megvolt: még a papa is.
...Ott beszélgettek a meleg belső szobában a mamával - de ehhez már nem kell kép.

Gyurkovics Tibor: Apám árnyéka

Margó néni dolgozatot íratott velünk. Azt mondta, jól gondoljuk meg, aztán neki! Biztos könnyű lesz írni róla. Apró részleteket is írjunk bele, hogy élethű legyen. Élethű. Mi az? Hű az élethez? Vagy olyan életszerű, mintha élne? Igen, szoborra szokták mondani, mintha élne. Pedig nem él. De sokszor több is annál. Azt is mondta Margó néni, hogyha valaki elolvassa, jobban értse, mintha ismerné. Nem tudom, sikerült-e?

„Apám

Apám nagy léptekkel jön haza. Az ajtóban sokáig törli a lábát. Csönget, vagyis saját kulcsa van. Azt forgatja sokáig a zárban, hogy tudjuk, ő jött meg. Mi a testvéreimmel tudjuk rögtön, hogy ő jött meg. „Na, megjöttem.” - Ezt szokta mondani. Mi a testvéreimmel az előszobában állunk és várunk. Hogy megcsókoljon minket. Vagyis mi csókoljuk meg őt. Ő nem csókol meg soha minket, csak tartja az arcát. Még Mónit, a kicsit néha fölemeli és megcsókolja. (Ezt nem tudom biztosan, még megkérdem majd a Mónitól. De ő nem biztos, hogy emlékszik rá.)

„Na, mit hoztam?” – kérdezi, legtöbbször még kabátban. Mindennap hoz valamit, ha jön. Vagyis ha megérkezik, rögtön van nála valami. Minden jót kitalál. Sípót hozott már, rengeteg cukrot, nekem piros karórát vett, Móninak nagy oroszlánt, olyan érdekes dolgokat hoz mindig, ha jön. Dórinak egy karkötőt hozott, amin egy korongocska volt. Vonalakkal. Azt pörgetni kellett, és akkor a betűk összeugrottak. Ide írom, mi pörgött ki a betűkből: Ich liebe dich. Vagy nicht, nem tudom. Ez érdekes volt. Hozott már léggömböt, diót, még szalonnát is. Nekem hozott egy macskát a falra, agyagból. De szép. Szóval így jön.

Aztán bemegy, üdvözli anyánkat. Leül az íróasztalhoz, sok dolga van. Ott ül. Még itthon is dolgozik. Mi akkor csendben vagyunk. Inkább csak a konyhában kuncogunk. Akkor kijön néha, ránk néz, elcsöndesedünk. Visszaül a helyére, feje kirajzolódik a lámpafényben a falra.

Aztán mindig játszik velünk. Mindig mesél. Egérről, farkasokról. Vicceseket, néha szomorúakat. Mi az ágyban fekvé hallgatjuk. Ő sokszor az én kezemet fogja, úgy mesél. Akkor érzem magam a legjobban. Nem is értem már, mit mesél, csak hallom a hangját. „Na, most elég” - mondja a végén. Akkor behunyjuk a szemünket, hogy jöjjön a sötét. Az álom. És én mindig róla álmodom. Hogy jön, nagykabátban, hazafelé.

Ő meg visszaül a helyére, és dolgozik az íróasztalnál. Árnyéka kirajzolódik a falra.”

Hát ezt írtam. Nem tudom, tetszik-e majd Margó néninek? Hogy életszerű-e? Holnapig még meggondolom, ha nem jó, írok egy másikat. Talán kicsit túlságosan kiszíneztem. És nem egészen igaz. Margó néni mondta, hogy úgy írjuk le, ahogy van. Nem akaródzott. Ez is élethű. Apa ugyanis nem mindig jön haza, az nem igaz ebben az egész dologban. Vagyis ritkán jön. Az viszont nagyon igaz, hogy mindig hoz magával valamit, valami remek dolgot, arra esküdni mernék. Még le se tudtam írni elég élethűen, mennyi mindent hoz. Titkos, érdekes dolgokat. Azt sem egészen írtam igazán, hogy zörög a kulcsával, mert nincs is kulcsa. Csönget. Mi engedjük be. Sokszor kiabáljuk, rabló, rabló, ő meg csak áll ott. De nem rá értjük. És persze nem üdvözli anyánkat. És nem ül le az íróasztalhoz már régen. Ezt írom meg? Ez aztán élethű lesz? De volt, amikor leült! Az az igazság. És hogy sohasem mesél, mert este már sosincs ott? Ezt a mindennapos vacakságot írom le? Vagy ez az igazság? Ilyen az igazság? De sétáltunk egyszer, és akkor gyönyörűt mesélt, az igaz. Meg hogy nem rajzolódik ki a feje a lámpafényben este? Na és? Van, aki sose látja az apukáját. És az is színigaz és élethű, hogy vele álmodom, hogy jön haza nagykabátban.

Még nem tudom, beadom-e a dolgozatot így, ahogy van. Holnap reggel még meglátom. Én annyira élethűnek találom.

Radnóti Miklós: Január

**Későn kel a nap, teli van még
csordultig az ég sűrű sötéttel.
Oly feketén teli még,
szinte lecseppen.
Roppan a jégen a hajnal
lépte a szürke hidegben.**

Kányádi Sándor: Zsörtölődő

**Elegünk van
már, elegünk.
Meddig kell még
dideregnünk?
Mondják
a kupás-
cserepet
megülő fagyos
verebek.**

**Télen átal is
nyaraló
fecskének lenni
volna jó,
csettegeti a
porkahó
alatt csőrölő
kis rigó.**

**Varjú körözget,
billeget,
letácsol rigót
s verebet.
Hogyha kedves
a tollatok,
annyit ne
sopán-
kodjatok.**

**Megértem én
már eleget,
ennél is zordabb
teleket.
De olyat eddig
sohasem,
hogy vége
egyszer
ne legyen.**

Juhász Gyula: Este az Alföldön

**Az alkony kéken hamvazó ködében
most térnek nyugovóra mind a házak,
a csöndbe bámulnak komoly fehéren,
s tetőiket lehúzza az alázat.**

**Az ablakok kis, vaksi fénnel égnek,
– öreg parasztok néznek így az éjbe –
és lecsukódnak jó korán e fények,
s virraszt tovább az udvar jegenyéje.**

**Mint régi csősz, dúdolgat egymagában,
s a csillagokba nyújtózik didergőn,
alatta boldogabb a tyúkok álma,
s ha elszundít, hát ő is egy az erdőn.**

**Az országút elindul bandukolva
az éjszakában, tornyokat keresve,
fáradt utast és aranypénzt a porba,
s egyszer csak eltűnik a végtelenbe**

A környezetvédelem tízparancsolata

A dokumentumot Giampaolo Crepaldi püspök tette közzé 2008-ban, hogy a keresztény közösségek, mozgalmak számára iránytűt adjon, milyen feladataik vannak a teremtett világ megóvása érdekében. Lényege az erkölcsi alapelvekre épül, és ezért nem változik.

1. A Bibliából kell merítenünk az ember és a teremtés viszonyára vonatkozó erkölcsi elveket.
2. Ki kell alakítani az emberekben a teremtett világ iránti felelősségtudatot.
3. A környezet védelme olyan feladat, amely mindenkire és az egész Földre vonatkozik.
4. A technikai és gazdasági szempontok elé kell helyezni az erkölcsöt és az emberi jogokat.
5. A természetet nem szabad isteni tulajdonságokkal felruházni. Az emberi cselekvés is alakítja sorsát.
6. A Föld javait Isten minden ember számára teremtette. Ezért kell hangsúlyoznunk a javak egyetemes rendeltetését.
7. Együtt kell működnünk a legszegényebb vidékek rendezett fejlesztéséért.
8. Az egyes országok törvényhozásának tekintetbe kell vennie a nemzetközi együttműködést, a fejlődésre, az egészséges környezetre és a békére vonatkozó jogot.
9. Új életstílusra, különösen szerényebb életvitelre van szükség.
10. A keresztény ember nem a teremtett világot isteníti, hanem a Teremtőt imádja. Ezért a környezetvédelem kérdéseire spirituális válaszokat keres.

Az okosság nem bölcsesség. Az okosság készség, idegrendszerbeli és értelmi fürgeség. A bölcsesség az igazság, a megnyugvás, az elnézés, a tárgyilagosság és a beleegyezés. Az okos emberek soha nem bölcsek, túl izgatottak ehhez, mintegy állandóan megrészegednek okosságuktól; de a bölcsek mindig okosak is, s ugyanakkor többek ezeknél, mert nem akarnak bizonyítani semmit. Az okosak társaságát kerüld, mert felizgatnak és végül megsértenek. A bölcsek társaságát keresd. Az okosakkal lehet beszélni. A bölcsekkel lehet hallgatni.”

(Márai Sándor: Füves könyv)

V I C C O L D A L

- Mit osztott el teljesen igazságosan Isten ?
- Isten egyedül az észet osztotta el igazságosan, mert még senki nem panaszkodott, hogy kevés lenne neki...

- Gyerekek, ki tudna mondani egy példát a harmonikus házaseséltre? - kérdezi a tanárnő.

Móricka jelentkezik:

- Az én nagyszüleim harmonikusan élnek. A nagypapa horkol, a nagymama meg süket.

- Mondja, asszonyom, hány gyermeke van?

- Most várom a hatodikat.

- Valóban? Nem is látszik. Mikorra várja?

- Bármelyik percben itt lehet. Leküldtem a boltba tejfölért.

A skót kisfiú megkérdezi az apjától:

- Apa, mi lesz karácsonykor a fa alatt?

- Parketta, kisfiam, parketta...

Szeretettel és humorral kell élni az életet ! A szeretet a megértéshez, a humor pedig az elviseléshez kell.

Volkswagen kisbusz megy az úton, megállítja a rendőr:

- Gratulálok, a hónapban Ön az első, aki nem követett el szabálysértést!

Ötvenezer forint jutalmat kap a rendőrségtől!

- Ááh, kösz.

- Csak úgy kíváncsiságból, mire költi majd?

- Azt hiszem, leteszem a jogsit.

Az anyósülésről megszólal a feleség:

- Ááá, biztos úr, ne is figyeljen az uramra, kicsit félrebeszél, ha iszik.

A süket anyós megszólal a hátsó ülésről:

- Ez egy rendőr? Mondtam, hogy nem a lopott kocsival kellett volna jönni!

Ekkor egy felettébb gyanús külsejű, turbános, szakadt férfi száll ki a csomagtartóból:

- Na, akkor ez itten már a határ?

A japánok terveztek egy nyomozó-robotot, ami elkapja a tolvajokat. Be is vetették három országban.

- Japánban öt perc alatt elfogtak 100 tolvajt.

- Az Egyesült Államokban öt perc alatt elfogtak 200 tolvajt.

- ...-ban öt perc alatt ellopták a robotot.

Egy férfi iszonyú fejfájással, másnaposan ébred. Próbál erőt venni magán, hogy felkeljen az ágyból. Az ágya mellett talál két szem aszpirint egy pohár vízzel. A széken kikészítve tiszta, vasalt ruha, az egész szobában gyönyörű rend. Az asztalon egy üzenet: "Drágám, reggeli a konyhában. Elmentem bevásárolni, sietek haza. Szeretlek."

Kitámolyog a szobából, az egész lakásban minden a helyén, a konyhában meleg reggeli illatozik, mellette friss újság. A fia az asztalnál ül és reggelizik.

- Mondd, fiam, mi történt itt az éjszaka?

- Úgy volt, apu, hogy éjjel háromkor részegen betámolyogtál az ajtón a céges buli után, összetörtél néhány bútort, egy kicsit hánytál a nappali szőnyegére, végül beverted a fejed a szobaajtóba.

- És akkor hogy-hogy ilyen rend van, és finom reggeli vár?

- Amikor anyu bevonszolt a fürdőszobába és próbálta rólad lerángatni a nadrágot, azt mondtad neki: Asszonyom, vegye le rólam a kezét, én nős ember vagyok!

Trianonban tárgyalnak az országok további sorsáról a világháború után. A tárgyalás közepén jelentkezik a magyar küldött, hogy szólni kíván.

- Én csak azt szeretném mondani, hogy mikor mi idejöttünk a Kárpát-medencébe, az éjszaka ellopták a románok a lovainkat.

A többiek nem igazán értik, kérdi az elnök, szeretné-e a magyar, hogy hozzájárulását jegyzőkönyvbe vegyék.

- Á nem, nem kell. Csak úgy mondtam...

A tárgyalás folytatódik, megint szólni kíván a magyar:

- Én csak azt szeretném mondani, hogy mikor mi idejöttünk a Kárpát-medencébe, az éjszaka ellopták a románok a lovainkat...

A román küldöttek már vörös a feje! Üvöltve kifakad:

- De hiszen akkor mi még itt sem voltunk!

Mire a magyar:

- Na, ezt vegyék jegyzőkönyvbe...

Sherlock Holmes és dr. Watson túrázni mennek, felállítják a sátrukat, és elalszanak. Néhány óra múlva Holmes felébreszti hűségese társát:

- Watson, nézzen fel az égre és mondja meg, mit lát!

- Millió csillagot látok.

- És mit mond ez önnek?

Watson eltöpreng egy darabig.

- Asztronómiai szempontból ez azt jelenti, hogy milliányi galaxis létezik, és potenciálisan milliárdnyi bolygó. Asztrológiailag ez azt jelenti, hogy a Szaturnusz az Oroszlánban áll. Az idő tekintetében ez azt jelenti, hogy körülbelül negyed négy van. Teológiai szempontból ez a bizonyíték arra, hogy az Úr mindenható és hogy mi kicsinyek és jelentéktelenek vagyunk.

Meteorológiai nézőpontból ez arra enged következtetni, hogy holnap gyönyörű napunk lesz. És Önnek mit mond ez?

- Watson, maga idióta! Valaki ellopta a sátrunkat!

Nyuszika ül az erdő szélén és gépel a számítógépén. Arra megy a Róka és megkérdi: - Mit csinálsz Nyuszika?

- Írom a diplomadolgozatomat.

- Na és miből írod?

- Hát, hogy hogyan védekezzenek a kis állatok a ragadozókkal szemben.

- Ne hülyéskedj, Nyuszika! Te ehhez mit sem értesz!

- Ha nem hiszed Róka, gyere be velem a bokorba, mindjárt megmutatom! Be is mennek a bokorba. Nagy csatazaj, a Róka kirepül a bozótból és fejvesztve elrohan. Nyuszika előjön és folytatja az írást. Arra megy a Farkas:

- Mit csinálsz Nyuszika?

- Írom a diplomadolgozatomat.

- És miből?

- Hogyan védekezzenek a kis állatok a ragadozókkal szemben.

- Na, ne nevetess, te ehhez nem értesz!

- Ha nem hiszed, gyere velem a bokorba, majd megmutatom!

Be is mennek a bokorba. Nagy zajjal kirepül a Farkas és elrohan. Nyuszika folytatja a gépelést. Kisvártatva jön a Medve: - Mit gépelsz Nyuszika?

- Írom a dolgozatomat..

- És milyen témából?

- Hát, hogy hogyan védekezzenek a kis állatok a ragadozókkal szemben.

- Jaj, ne röhögtesz! Te ehhez nem érthetsz!

- Ha nem hiszed, gyere be velem a bokorba, megmutatom, milyen profi vagyok.

Be is mennek. Nagy csihi-puhi, kirepül a Medve a bozótból és elszalad. Kilép a Nyuszika a bokorból, utána előjön az Oroszlán:

- Látod Nyuszika, nem megmondtam! ? Nem az a lényeg, hogy miből írod a dolgozatodat, hanem, hogy ki a konzulensed!

